

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום ראשון כ"א שבט תשפ"ג | דף היומי בבלי: נזיר כ | דף הכולל: גדרים ס.
דף היומי בהלכה: מתחילת סימן ק"ב עד סעיף ד'.

מוסר: שמירת הלשון - חלק ב' פרק א' עד 'וכמו דאיתא'.

קנין חכמה הלימוד השבועי: ש. חשבון הנפש פ"ג "והעשרים חשבוננו עם נפשו" פ"ג "והשנים ועשרים חשבוננו"

מרן ראש הישיבה הגרי"ג אדלשטיין שליט"א: "הרעידת אדמה בטורקיה נועדה בשבילנו"

"הכרתי גויים נשמו פינותם החברתי חוצותם אמרתי אך תיראי אותי תקחי מוסר"

שני דברים, יראת שמים, ומוסר זה הנהגה מוסרית, הנהגה על פי היראה. שני דברים. מן השמים נותנים סיבה ליראת שמים, יש מצוה את השם אלוקיך תירא, זה מצוה דאורייתא, מצוה, יראת שמים, את השם אלוקיך תירא, בתורה יש הרבה פסוקים על יראת שמים, למען תלמד ליראה, ויראו, יש הרבה פסוקים על יראת שמים, אבל זה לא מספיק, יש גם פורענות בעולם בשביל יראת שמים.

זאת אומרת, סימן, אם היה יראת שמים כמו שצריך מה הצורך בפורענות? יש יראת שמים! אלא זה סימן שחסר יראת שמים, כמה שיש - חסר עוד. יש רבינו יונה שיש הרבה מדרגות, זה מהמעלות העליונות יראת שמים והרבה מדרגות יש, כמה שיש - זה לא מספיק, ומן השמים רוצים, נותנים לנו, מה שאנחנו חייבים להוסיף יראת שמים אם אנחנו לא עושים את זה מעצמנו - מן השמים עושים חסד איתנו, לעורר אותנו, אתערותא דלעילא על יראת שמים.

ועל איזה ציבור מכלל ישראל הפורענות משפיעה? על איזה ציבור? אלו שאין להם יראת שמים ואין להם אמונה מה זה משפיע עליהם? הרי הם אין להם, אין להם יראת שמים בכלל והם לא רואים בזה את ההשגחה, אלא המטרה זה בשבילנו, שאנחנו מאמינים בני מאמינים, ויש לנו יראת שמים אבל זה לא מספיק, חייבים יותר, ואנחנו לא עושים את זה מעצמנו אז מן השמים נותנים לנו סייעתא דשמיא מיוחדת להוסיף יראת שמים.

מרן ראש הישיבה הגרי"ג אדלשטיין שליט"א נשא דברים בשיחתו השבועית ועורר את הציבור להתחזק בשל האסונות הקשים בטורקיה ובסוריה כאשר אלפים מתו מרעידת האדמה, מרן ראש הישיבה ציטט את הפסוק "הכרתי גויים נשמו פינותם החברתי חוצותם אמרתי אך תיראי אותי תקחי מוסר" - הקדוש ברוך הוא עושה פורענות לגויים ומחריב את חוצותם בשביל שאנחנו נתעורר ונירא את השם וניקח מוסר מזה. מרן ראש הישיבה הוסיף ואמר כי אלו שאינם מאמינים בבורא עולם אין זה מיועד בשבילם כי הם לא מאמינים ולא שמים לב לזה, אך אנו הבני תורה מאמינים ויודעים כי זה נועד בשבילנו ובורא עולם עושה עמנו חסד ושולח לנו את הסימנים האלו כדי לעורר אותנו. דבריו המלאים של מרן ראש הישיבה: יש גמרא אין פורענות באה לעולם אלא בשביל ישראל, כשיש בעולם פורענות, זה בשביל ישראל, ויש על זה פסוק, שנאמר: הכרתי גויים נשמו פינותם החברתי חוצותם, אמרתי אך תיראי אותי תקחי מוסר, הכרתי גויים, נשמו פינותם, כל הפורענות בעולם זה בשביל 'תיראי אותי תקחי מוסר', להשפיע על עם ישראל, שיהיה יראת שמים ומוסר. תיראי אותי תקחי מוסר.

גם בימים האחרונים הייתה פורענות, כידוע, פורענות גדולה, פורענות אימה מאד, והכל בידי שמים, זה 'באה לעולם בשביל ישראל', להשפיע עלינו! ומה המטרה? תיראי אותי תקחי מוסר,

היה זה אחד מוותיקי הנבחרים שכבר זכה במחזור הקודם להשתתף ולהיבחן על כל הש"ס במסגרת 'קניין ש"ס' שהבחין באורח הנכבד ראשונה, ומיהר לקום ולהעביר את רגשי-ליבו בחמש מילים המבטאות את הכל; 'בזכותכם אני יודע את הש"ס'...

שיחה עם הרב יצחק הירש רכז מוקד מבחני 'דרשו'

הרב שלום הרשלר

היה זה לפני כשנה. בליל שישי לפני המבחן החודשי. הטלפון צלצל ומעבר לקו היה הרה"ח ר' יצחק ברוך צימרמן שליט"א מחשובי וותיקי הר"מים בישיבת בעלזא, תלמיד חכם שרבים נהנים לברר אצלו כל שאלה במרחבי הש"ס, כשהוא בענוות חן ממשיך כל העת להשקיע בשינון וחזרות כסדר, לצד השתתפות בקביעות במבחני 'דרשו' המשמשים גם עבורו כמסגרת מעודדת לסדרי החזרות. מעבר לקו שאל אותי: האם יש אפשרות חד-פעמית לעשות את המבחן כעת, בליל שישי, היות ומחר הוא נצרך לצאת מוקדם מהעיר לקראת שבת.

כפי ההוראות והכללים, הסברתי לו שאפשרות ההשתתפות היא רק בשעות המבחן. הוא יכול להגיע מיד עם פתיחת המוקד, או לחילופין, אם זה יעזור לו, הוא יכול לעשות המבחן בכל מוקד אחר בארץ. ר' יצחק הודה לי בחום, ואמר שיראה בהמשך מה יתאים עבורו.

למחרת כשהגעתי למוקד המבחן דקות ספורות לפני הזמן, הוא כבר עמד ליד הדלת לבוש בבגדי השיראין השבתיים שלו לצד מזוודה טעונה. כמובן, מיד הזדרזתי להגיש לו את המבחן, והוא התיישב למלא אותו. בסיימו, נעמד ממקומו, כשבידו האחת מגיש לי את המבחן המלא ובידו השנייה הוא מעדכן את בני ביתו בפלאפון: ברוך השם סיימתי את המבחן, אני מוכן, יוצא לתחנה...

מהי האווירה במוקד המבחנים?

תבוא ותראה - מגיב ר' יצחק בשיא החיוניות - כשהוא משתף בסיפורים מהשטח. ברוך השם, זכינו ומספר הנבחרים בכל סוגי הלימודים רק הולך ומתגבר. לאחרונה כשהתחילו מסכת יבמות, הגעתי בחשש מה למוקד, מקווה שלא נראה ירידה חדה מדי. אך כבר בפתח הופתעתי. מספר אברכים חדשים נכנסו למוקד נלהבים כשהם משתפים בחן, שלאחרונה למדו מסכת יבמות וכתובות בכלל, ועתה החליטו להצטרף ולשנן את המסכת בסדר הדף היומי, כמובן בשילוב המסגרת הייחודית של מבחני דרשו. כך גם לאחרונה כשנסודה מסגרת המבחנים בתלמוד הירושלמי, מספר הנבחרים הפתיע ועדיין מפתיע אותי בכל חודש מחדש. גם נבחני הש"ס הבבלי שהוסיפו בלימוד הש"ס הירושלמי, מראים לי שוב שהשמיים הם הגבול. לפני כשנה - משחזר ר' יצחק בקול - היה זה באמצע המבחן, כשנשיא 'דרשו' הרב הגאון רבי דוד הופשטטר שליט"א הגיע

מיד עם תחילת השיחה עם הרה"ח יצחק הירש המשמש כרכז במוקד המבחן בבית המדרש הגדול דחסידי בעלזא בירושלים, קלטתי את סוד הצלחתו. האנגריה והחביבות שפעו ונבעו אף דרך הטלפון למרות הקילומטרים המפרידים בין ירושלים לבית שמש.

איך הכל התחיל?

היה זה בסך הכל לפני קצת יותר משלוש שנים - חוזר הוא לתחילת חורף שנת תש"פ - היה זה לקראת התחלת המחזור החדש ב'דף היומי', כשלצד ההתחדשות הכללית בקרב המוני שלומי בני ישראל להצטרף ללימוד ה'דף היומי', זכינו בקהילת בעלזא להתעוררות רבתית בעניין יחד עם המפעל 'תלמודו בידו' שהיה אז בראשית דרכו.

וכך, בקמפיין מחושב וממוקד בשילוב פרסום שיחות וראיונות עם עשרות נבחני 'דרשו' נוצרה בס"ד התעוררות אדירה שהעלתה את ה'קנאת סופרים' לרמות גבוהות, כך שההרגשה באוויר הייתה שכל אחד מצטרף ללמוד ולהיבחן בכל חודש וכך לזכות לידיעת הש"ס.

באותה העת הבינו הלומדים שאם יהיה שיהיה מוקד קבוע בתוככי בית המדרש, הדבר בוודאי יוסיף רבות למספר הנבחרים, דבר שאכן קורה ברוך השם בגדול. האברכים פנו לארגון דרשו ששמחו כמובן לפתוח מוקד מבחנים נוסף להגדיל תורה ולהאדירה.

מהו תפקידו של הרכז?

אני רואה בתפקיד החשוב הזה זיכוי הרבים בתורה. ולכן, אני אכן משתדל לעשות ככל שביכולתי לסייע ללומדים להצליח להיבחן ולדעת את לימודם.

זאת ועוד - מבקש הוא לציין - אחד הדברים המרתקים ומפעימים אותי, זהו מגוון הנבחרים, מבחור בן חמש עשרה שבתחילת ברכות נכנס כילד חניני וביקש מבחן, כשנאמן למטרתו, עודדתי אותו בחיך, ובהמשך גם דאגתי שניציג דרשו יגיע לבר מצווה, ואגב, אך לאחרונה זכה להיבחן על 1020 דפי גמרא במסגרת 'קניין ש"ס' (!), לצד עשרות-עשרות הנבחרים שבהם אף יהודים תלמידי חכמים מגידי שיעורים המקפידים לא לפספס שום מבחן.

על המסגרת המיוחדת, לצד הרה"ח ר' יצחק ברוך צימרמן שליט"א הנ"ל לצד עשרות-עשרות נבחנים שכל אחד בשפתו ובגישתו ניצל את ההזדמנות להוקיר פנים-מול-פנים...

מילה לסיום..

לומדים יקרים! אם חשוב לכם להיבחן ולדעת את חומרי לימודכם, בואו וראו! גשו לאחד המוקדים בזמן המבחן והתבוננו באושר הצרוף של הנבחנים בתוכניות 'דרשו'. הם כבר לא מסוגלים לפספס מבחן, והסיפוק והאושר הנסוך על פניהם כשהם מחזירים את המבחן נראה למרחוק.. בואו גם אתם, האושר מחכה לכם!

לשליחת תגובות לכותב המאמר,
כתבו ל: a0533185209@gmail.com

בהפתעה לחזות מקרוב בפעילות מוקד המבחן, ואז זכינו למחזה מרגש וטהור.

היה זה אחד מוותיקי הנבחנים המג"ש הרה"ח ר' אהרן דמן שליט"א שכבר זכה במחזור הקודם להשתתף ולהיבחן על כל הש"ס במסגרת 'קניין ש"ס' שהבחין באורח הנכבד ראשונה, ומיהר לקום ולהעביר את רגשי-ליבו בחמש מילים המבטאות את הכל; "בזכותכם אני יודע את הש"ס", החיוך המאיר שעלה על פני רבי דוד שהגיב בהערכה "אשריכם" נענתה חיש מהר ב"אשרי-כם" בקול, לאמור שאינך כפוי טובה.

מפליא היה לראות את שטף הנבחנים שרצו רק לגשת ולהביע את הוקרתם והערכתם, בכללם הרה"ח ר' אברהם שמואל צבי רוקח שליט"א נכד כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א שהביע את הודאתו

בבת אחת נחתו לחיינו מושגים זרים ומשונים, אפידמיולוגים, מקדם הדבקה ואלכוג'ל.. כולנו עקבנו באדיקות אחר מסלולי המאומתים וקווי האוטובוסים בהם הם נסעו... מאוחר יותר המעקב עבר לתחום מספרי המאומתים בכל עיר שכונה ורחוב

מה נלמד מפרשת שקלים, ואיך זה קשור לתקופת הקורונה שהחלה לפני שלוש שנים בדיוק - הרב ישראל היימן

אכן לא סתם נתקנה פרשת שקלים בפתח חודשים אלו המסמלים את הגאולה הפרטית והכללית. ההשתוות הזו היא הבסיס עליו אפשר להיגאל, דרך ההבנה הזו ניתן לצאת מכל מצב ולהתחבר בשייכות בלתי מוגבלת אל הכלל העצום המרכיב את צבא ה'.

אם נרצה להבין ולהמחיש לעצמנו את הנקודה הזו די אם נביט אחורה רק אל לפני שלוש שנים...

השבוע של ראש חודש אדר שנת תש"פ סימל את תחילת תקופת הקורונה...

בהתחלה זו הייתה שמועה רחוקה ולא כל כך נוגעת לחיי היום יום. מי חלם אז לפני שלוש שנים בדיוק בתאריך הזה איפה נאחו פחות מחודש לאחר מכן...

בבת אחת נחתו לחיינו מושגים זרים ומשונים, אפידמיולוגים (מי שמע על המקצוע הזה לפני הקורונה או לאחריה?...?) מקדם הדבקה והאלכוג'ל שנכנסו לחיינו בסערה.

פחד ואימה הסתגרות וערים שמחליפות צבעים במהירות מדהימה, כולנו ללא יוצא מן הכלל עקבנו באדיקות אחר מסלולי המאומתים וקווי האוטובוסים בהם הם נסעו... מאוחר יותר המעקב עבר לתחום מספרי המאומתים בכל עיר שכונה ורחוב.

באורח פלא קרסו חומות המעמדות, כולם היו שווים מול הנגיף הקטנטן והמסוכן שפרץ לחיינו והשפיע על כל תחום בו נגענו. אף אחד לא נותר חסין. אם חשבנו שמי שהחלים כבר

קריאתה של פרשת שקלים מידי שנה בשבת מברכין אדר מעוררת שמחה בלב כל יהודי.

הנה אנחנו עומדים שוב בפתיחתה של חודשי הגאולה - 'מיסמך גאולה לגאולה עדיף'. מגאולת מרדכי ואסתר מאחשוורוש והמן לגאולת ישראל ממצרים ביד חזקה ובזרוע נטויה, וכאשר הקריאה מעוררת הזמן וההשפעות הטובות מתחדשות כמידי שנה בימים ההם לזמן הזה בוודאי כל אחד ששומע את קריאת פרשת שקלים - הקריאה המכרזת על תחילת חודשי הגאולה, מודה לבוראו שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה.

לקריאה הזו יש משמעות נוספת כמובא בספרי המוסר שמשמעותה של פרשת שקלים היא מידת ההשתוות בה אנו חוזרים לבסיס ממנו כל יהודי מתחיל. "העשיר לא ירבה והדל לא ימעט ממחצית השקל". כל יהודי באשר הוא אם דל ואם עשיר, אם חשוב ואם נחות, לא משנה המצב והמעמד, חלק לו בקרבנות בית המקדש. הוא שותף בכל מצב ומכל מקום בעבודה הבסיסית הרוחנית של כל עם ישראל בכלליות.

בעלי המוסר מדגישים את הנקודה היסודית הזו. באמת לכל אחד יש שייכות יסודית, מי שבנסיבות מסוימות מרגיש לא שייך או לחילופין מי שמרגיש שהוא כבר מרומם יותר מידי ואין לו שייכות כביכול עם המון העם... כל אלו מתאזנים ומשתווים בפרשת שקלים בה כולם ללא יוצא מן הכלל נותנים את אותו הסכום ושותפים שווה בשווה בעבודת הקרבנות של השנה הבאה עלינו לטובה.

היום עומדים על רגליהם הכלכליות, לכמה משפחות הקורונה והבידודים הכפויים חיזקו את התא המשפחתי ועיבו את הקשר בין ההורים לילדים. ניתן למנות כאן רשימה ארוכה של תועלות שיצאו לנו מאותם ימים שבוודאי לא נשכח הרבה זמן.

אם נסתכל במבט לאחור, דווקא הדבר הזה שכולנו חששנו ממנו, המצב הזה שכולנו חשבנו שהוא כמעט סוף העולם הביא לא מעט דברים טובים וחשובים שאנחנו אוכלים את פירותיהם עד היום.

כיהודים מאמינים אנחנו יודעים שבכל דבר קשה יש גם צדדים טובים ובוודאי שגם לתקופה ההיא שכל אחד מאיתנו סבל בה ללא ספק ישנם צדדים טובים ורצויים שהותירו גם חותם טוב, המעלה הגדולה ביותר שאולי היא הייתה הסיבה לכך שהיו גם צדדים טובים בקורונה זו מידת ההשתוות שכולנו השתלמנו בה ברמה הגבוהה ביותר. קשה לדעת חשבונות שמים אבל את המציאות הזו קשה להכחיש.

נקווה שפעם בשנה כשנקרא את פרשת שקלים ונחזור שוב על הפסוק "העשיר לא ירבה והדל לא ימעט ממחצית השקל" נחזור ולו במקצת, לא לפחד, אלא לתחושות ולרגשות הטובים של אותה תקופה מכוננת.

מחוסן הגיע הגל השני והשלישי בהם הבנו שכולנו תלויים ברצון שמים בצורה שווה ואין לאף אחד עדיפות על השני, לא משנה מה עיסוקו של האדם, מהי דרגתו הרוחנית או להבדיל כמה כסף שוכב לו בחשבון הבנק...

משמים 'איפסו' אותנו למצב ההתחלתי ונתנו לנו את האפשרות להסיק את המסקנה המתבקשת שכל אחד ואחד זקוק במידה שווה לרחמי שמים ולסייעתא דשמיא ללא שום הבדלים. וכאן אני רוצה לכתוב כמה שורות נועזות בתקווה שהם לא יצרמו לאף אחד...

התקופה ההיא לא הייתה קלה בכלל, התוצאות שלה במקרים מסויימים היו מחרידות באבדן חיי אדם ובשלל תוצאות נוספות כלכליות ומנטליות שנותרו איתנו כשוך הסער. אבל...

יש גם הרבה מאד דברים טובים שיצאו מהקורונה הזו! כמה אנשים התחילו ללמוד יותר בחשק כי לא הייתה להם את המסגרת והם יצרו לעצמם מחייבים רוחניים עצמאיים, כמה אנשים קיבלו זעזוע אמיתי בנושא כבוד בית הכנסת ונשארו עם התובנות האלו עד היום, כמה אנשים החל"ת המעצבן הוא העמיד אותם על הרגלים, כמה אנשים הפכו לעצמאיים בפרנסתם וב"ה

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך במייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:
dirshu@dirshu.co.il

הפורתח בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

הוא החליט לפתוח מפעל לייצור כוסות חד פעמיות, אך מהר מאוד הוא גילה שהוא מצוי בבעיה. היו לו מתחרים ברמה בינלאומית. יום אחד לקח חבילה של כוסות, הוציא כוס אחת וחישב לעצמו את העלות שלה, ואז הגיע למסקנה שאם יחסיר כוס אחת מכל חבילה...

סיפור עוצר נשימה על כח האמונה בגדולי התורה

הוא גדל על ערכים גבוהים לאמת ולהתנהגות אנושית מכובדת, אביו היה בעלים של עסק קטן שהצליח והוא הלך בדרכיו. למד מעט בישיבה ואחר כך בבית הספר ללימודים גבוהים, התחתן וקיבל מאביו סכום כסף. לא בשביל קניית דירה אלא כדי להתחיל

יוסף, יהודי יליד ארצות הברית גדל בבית מסורתי. בבית הוריו הדליקו נרות שבת ואביו הלך לבית הכנסת, הוריו שמרו על הפרדה בין בשר לחלב וגם צמו ביום כיפור. בכך הסתכמה היכרותם עם הדת.

הוא החליט לפתוח מפעל לייצור כוסות חד פעמיות, כוסות בלבד, בלי צלחות או כפות או תוספות גדולות יותר וזאת לאור העובדה שהאמין שבתחום זה לא יהיו לו בעיות של פרנסה. המפעל שהקים היה קטן אך מסודר היטב. סכום הכסף שאביו נתן לו סייע לו רבות והוא החל לשווק את הכוסות.

אך מהר מאוד הוא גילה שהוא מצוי בבעיה. היו יצרנים ששווקו סטים שלמים והיו כאלה ששווקו כוסות בשלל צבעים וצורות, הכוסות שלו היו פשוטות, לא מיוחדות, באיכות מעולה, אבל כאלה שזורקים לפח אחרי שמסיימים לשתות ולא מצטערים על כך. היו לו מתחרים ברמה בינלאומית. מיועדנו נהג להכניס לכל חבילה מאה וחמישים כוסות, וכך באמת היה כתוב על האריזה שלהם.

לאחר תקופה של שנה גילה שהוא בקושי מצליח לכסות את ההוצאות ומעט יותר. כדי להרוויח הרבה היה חייב למכור הרבה, התחרות בשוק היתה גדולה, הוא היה מוכרח להוזיל מחירים וזה גרם לכך שהוא כיסה את החובות אך לא הרוויח.

יום אחד לקח חבילה של כוסות חד פעמיות הוציא כוס אחת וחישב לעצמו את העלות שלה. היא הגיעה לעלות מינימלית אבל הגיע למסקנה שאם יחסיר כוס אחת מהחבילה, במכירת כמות גדולה זה משמעותי וכך יוכל להרוויח, הוא התחיל לשווק את חבילת הכוסות כאשר כתוב על האריזה שיש מאה וחמישים כוסות אך בפועל היו בפנים רק מאה ארבעים ותשע.

לאחר כשלושים חודשים גילה לשמחתו שהוא נמצא בפלוס קטן. חשב לעצמו: "אם אוציא כוס נוספת מן המאה ארבעים ותשע הרווחים יוכפלו וזה אכן מה שעשה. הוא הוציא שתי כוסות מכל חבילה. על האריזה היה כתוב מאה וחמישים כוסות אך בפועל היו שם רק מאה ארבעים ושמונה כוסות. הרווח גדל.

לאט לאט הוא נסחף עד שלבסוף הוציא מהחבילה שמונה כוסות. הרווחים גדלו. סיקרן אותו לדעת מה קורה בחברות אחרות. הוא רכש חבילת כוסות מחברה מתחרה וגילה שגם אצלם מספר הכוסות לא תואם למה שכתוב על גבי האריזה. חשב לעצמו: כנראה, אני "הפרייאר" היחידי שמכר מספר כוסות תואם למה שמצוין על גבי האריזה. מיועדנו הרוויח סכומים לא רעים, הפרנסה היתה לא רעה, אך לא רווחית מאוד כפי שציפה. בסך הכל הוא ומשפחתו חיו ברמת חיים סבירה ביותר, בית פרטי, אישה עקרת בית, ילדים, ברוך השם, המקרה היה תמיד מלא, היה אפילו כסף לבזבזים. מבחינה דתית הוא ומשפחתו המשיכו לנהל את הבית באותה מתכונת שניהלו הוריו.

יום אחד הגיעו שליחים טובים שהחדירו אידישקייט ועוררו לקצת יותר יהדות, ילדי השכונה נמשכו אליהם כמו למגנט והבן שלו שמלאו לו שתיים עשרה שנה החליט שאת הבר מצווה שלו הוא רוצה לחגוג בישראל. הוא התחבר לרב מקומי והחליט שהוא רוצה לשנות מסגרת וללמוד תורה. בעקבות זה כל המשפחה התחזקה.

האב החל להשתתף בשיעורי תורה. כשמלאו לבנו שלוש עשרה שנה הם טסו לארץ ישראל כדי לחגוג לו את הבר מצווה, הם טיילו במקומות הקדושים והרגישו כיצד ליבם נפתח כאולם. ביום האחרון לשהותם בארץ הרגיש האב צורך גדול לגשת לרב גדול ולשאל שאלה שבערה בתוכו והציקה מאוד למצפון. לאחר החיזוק שהוא ומשפחתו עברו לאחרונה הבין שלא נהג כשורה.

הוא הגיע עם מלווה למרן הרב יוסף שלום אלישיב זצ"ל עמד מול הרב וסיפר לו בקול רועד את אשר עבר עליו מהיום שפתח את המפעל ועד היום, הוא אמר שהוא שב בתשובה שלמה ושואל מה הדין, הרי סוף כל סוף מדובר בגניבה, אומנם היתה זו גניבה מגויים ולא מיהודים אך ברצונו לדעת איך עליו לנהוג כעת.

מרן הרב אלישיב זצ"ל לא מיהר להשיב. ישב וחשב על הנושא מספר דקות, היהודי חיכה למוצא פיו במתח. הרב הרים את עיניו ואמר לו בקול אבהי: "לא נהגת כשורה, כדי לכפר על מה שעשית עליך לשים בחבילה במקום מאה וחמישים כוסות מאה חמישים ושמונה כוסות". למרות סימני השאלה שהיו על פניו על פסיקתו של הרב הוא החליט לבצע בדיוק מה שהרב אמר. הודה לרב ויצא החוצה.

כשהוא הגיע לארצות הברית הדבר הראשון שעשה זה לתקן את המחדל. הוא ידע שהוא הולך להפסיד אך לא זו כהוא זה מהוראתו של הרב. הוא ידע שלמרות שהיקף המכירות גדל, אין ספק שהרווח שלו נבע מכך שהחסיר ממספר הכוסות ובאמת כמו שהוא חשב אכן קרה: ההפסדים הגיעו ורואה החשבון לא הבין איך קורה שהיקף המכירות לא השתנה ובכל זאת יש הפסדים. הוא לא ידע מה לענות לרואה החשבון ולא רצה לספר לו על הכוסות הגנובות ועל הוראתו של הרב. החלטתו היתה נחושה להמשיך ולקיים את ציוויו של הרב.

המצב הכלכלי בבית החמיר לאחר חודשים של הפסדים צורבים, חודשיים ללא משכורת. האווירה בבית לא היתה רגועה, אך אשתו לא ידעה מכלום. יום אחד, בתפילת שחרית בבית הכנסת נפתחו הסכרים. הוא התפלל תפילה לווהטת בדמעות על הפרנסה, הרגיש שהקרקע נשמטת מבין רגליו ורק החיבור לבורא עולם בנקודת המשבר היא שהחזיקה אותו.

הוא הרגיש רוגע לאחר הבכי שבכה, אך הרגיש צורך לשבת בבית ולא ללכת למפעל. לפתע צלצל הטלפון, מנהל החשבונות היה על הקו. הוא נשמע נרגש ביותר ושאל: "היכן אתה? היכן אתה חוגג? אני בא אליך". "חוגג? על מה יש לחגוג?" הוא שאל. רואה החשבון חשב שהוא מהתל בו. לבסוף הוא השתכנע שבאמת הוא לא יודע על מה מדובר והכריח אותו להגיע במהירות למשרדי המפעל. הוא הגיע בחוסר חשק. הרי מה כבר הוא יכול לחדש לו? מנהל החשבונות פתח לו את הדלת. הוא אחז בידו את עיתון ה'טיימס', מוסף הכלכלה שמיליוני אנשים קוראים בו: "תראה מה כתבו עליך בטיימס", אמר בהתלהבות. הוא עיין בכותרת ונדהם: היה כתוב שם שהעיתונאי לענייני כלכלה ערך מחקר, האם הכמות של המוצרים של בעלי המפעלים תואמת לכתוב על גבי האריזה.

בדביקות וכולם הבחינו בלוגו של החברה שלו שהופיע בענק מעל גבי העיתון וקראו שלא רק הכמות גדולה, גם האיכות מצוינת. עוד באותו שבוע זינקו המכירות וההזמנות במפעל עבדו בקצב מטורף. תוך תקופה קצרה הוא הקים ופתח סניף נוסף וייצר עוד סוגים של כלים חד פעמיים: צלחות, סכו"ם, ניילונים וכו', תוצרת המפעל תפסה מקום מכובד מאוד בשוק ואחרי חמש שנים הוא הפך להיות מיליונר.

ילדיו לומדים בישיבות, הבית שלו בית של תורה, יש לו פרנסה בשפע, והכי חשוב שבבית הזה יש אמונת חכמים בסדר גודל שלא מוצאים בהרבה מקומות, בזכות שהוא קיים את פסקו של הרב אלישיב במסירות נפש הוא זכה לנס גלוי. כן, דווקא בזכות שהוא שמע בקולו של הרב אלישיב והוסיף במספר הכוסות הוא היה היחיד שזכה לפרסומת הענק הזו ובזכותה התעשר עושר רב...! (אור לשרים)

הוא בדק דווקא את המוצרים החד פעמיים, אותם לא נוהגים לספור בכמויות רבות, הוא ערך בדיקה מדוקדקת ומה שהוא גילה היה מביך לאחרים ומחמיא לו. רוב המפעלים השמיטו לפחות כלי אחד או שניים ויש כאלו שהתגלו אצלם מחדלים של מינוס עשרים ואפילו שלושים פריטים. היו מספר מפעלים שמספר הפריטים היה תואם למצויין על האריזה, והיה עוד אחד וזה היה המפעל שלו. הוא ראה את שמו מתנוסס בענק בראש הכותרת. הוא זכה לפרסומת אדירה.

בכתבה ציינו ש"רק מר גייקוב מפנק את לקוחותיו"! הכתבה היתה אוהדת ביותר והדגישה שהוא מקפיד בקביעות להניח מעל ומעבר למה שכתוב, כדי שאם חס וחלילה יהיה מוצר פגום תהיה תוספת חלופית בו במקום. הכתבה עוררה הדים רבים כיוון שבעקבותיה הגישו תביעה משפטית למספר מפעלים שהוננו והחסירו פריטים בכמויות גדולות. אנשים קראו את הכתבה

השכן הופתע. הוא שהכיר את החרדים בעיקר מהעיתונים ושאר אמצעי התקשורת שם הם מתוארים כ'זורקי אבנים', לא חלם לפגוש בכזה יחס אנושי ולבבי דווקא מהם. ואז נטל הרבי גביע כסף וציווה לחרוט בו את שמו

על אהבת ישראל אמיתית שמקרבת את הלבבות

כששמע הרבי כך, ביקש שיקראו לשכן. כשנכנס זה לחדר, לקח הרבי זצוק"ל את ידו, וליטפה בחום ובחיבה, השמורים רק לאוהבי ישראל כמותו, והודה לו מעומקא דליבא.

"אני מבין לליבך שאינך רוצה לקחת כסף על העזרה שהגשתי לנו; אבל מאידך, תבין גם אתה ללבנו, שאנחנו מצווים על הכרת הטוב, ולכן אנחנו רוצים לשלם לך" - אמר הרבי.

ליבו של השכן נמס מרוב התרגשות. הוא הופתע. הוא - שהכיר את החרדים בעיקר מהעיתונים ושאר אמצעי התקשורת שם הם מתוארים כ'זורקי אבנים' - לא חלם לפגוש בכזה יחס אנושי ולבבי דווקא מהם.

ואז נטל הרבי גביע כסף, ומצוה לחרוט בו את שמו של היהודי, "וזו תהיה עבורך מתנה על פעלך הטוב למעננו".

הרבי אף הורה לחתום ולחרוט בתחתית הגביע את שמו (של הרבי), להודיע ולהיודע שמדובר אכן בהוקרה אישית ממנו.

בלית-ברירה נטל השכן את הגביע, וחזר לביתו, תוך שהוא מניח את גביע-הכסף על אחד המדפים בסלון הבית.

מיני-אז, כל פעם שהרבי פגש בו ברחוב, היה אומר לו 'שלום' בחיבה ומתעניין בשלומו ובשלום ילדיו ובני משפחתו.

כזה היה הרבי. כל מי - ולא משנה מי זה יהיה - שנקלע לד' אמותיו, זכה ליחס אבהי. הרבי הראה לו פנים שוחקות עם החיוך הנצחי שלו והתעניין בו ובבני משפחתו בכנות.

כדרכו, הרבי בעל ה'חכמת אליעזר' מסערט וויז'ניץ זצוק"ל נסע למעון הקיט בשכונת כנען שבמרומי עיר הנופש הנצחית צפת.

ברחוב הזה, התגוררו מתי מעט. אחד השכנים היה יהודי שהיה מנותק כליל מהיהדות בשל החינוך הישראלי הקולקל שקיבל. בעצם יום שבת קודש, יום החופש השבועי שלו, היה רוכב על הסוס האביר שלו, פעמים רבות, תחביב שהיה לו. פעם, באחד מימות השבוע הגיע הרבי למעונו והנה הוא מגלה כי הדלת נעולה. הגבאים ובני המשפחה ניסו למצוא פתרון לתקלה, אך ללא הועיל.

אחד הגבאים פנה לשכן המדובר, כאמור אחד היחידים שהתגורר ברחוב, וביקש ממנו אם יוכל להגיע ולסייע. זה אכן בא והצליח לפתוח את הדלת.

הגבאי נכנס לרבי, וסיפר לו דברים כהווייתם. 'האם שילמת ליהודי שעזר לך, על העבודה שהשקיע בתיקון הבעיה?' - שאל הרבי.

משהשיב הגבאי בשלילה, הורה לו האדמו"ר ללכת ולשלם לו כמה מאות שקלים. הגבאי עשה כפי שנצטווה, אבל השכן סירב ליטול את הכסף.

גם לאחר שהגבאי סיפר לו שהייתה זו הוראה מיוחדת של הרבי, לא רצה הלה, בשום אופן, לקחת את התמורה.

שבועות לאחר מכן נראה אורח מפתיע בתפילת ליל שבת מלכתא במעונו של הרבי שבעיר הנופש.

היה זה אותו שכן, רוכב הסוס לשעבר, שהפעם ביקש כיפה וניסה למלמל מהסידור. אחרי היחס שקיבל, הוא רצה להתקרב למה שהיה כה רחוק. הוא בעיקר בהה, כי לא ידע מה מתפללים, אבל ניסה ככל יכולתו. בינתיים, עיניו התמגנטו בריקודי 'לכה דודי' הסוחפים.

לפני צאתו מהתפילה נפרד ממנו הרבי באיחול 'שבת שלום' וכדרכו, התעניין בשלום ילדיו.

אט אט התקרב יותר ויותר ליהדות, וכיום הוא יהודי כשר, הוא הקים בית יהודי לתפארה כשבניו מפארים את ספסלי הישיבות הקדושות ובנותיו את מוסדות החינוך 'בית יעקב'. זרע ברך השם. ביתו שלו משמש כבית כנסת ובית מדרש עם שיעורי תורה.

והכל בזכות היחס האבהי והאוהב של הרבי, שבכלל הגיע הנה למנוחה.

(גיליון מי באר בשם הרב אברהם ישראל פרידמן שליט"א)

היחס החמים של הרבי עשה רושם כביר על השכן. הוא נשבה בקסמה של החמימות והאהבת ישראל שהפגין הרבי החיפאי. חלפו להם כמה שבועות.

בליל שבת אחת נתקלת בעלת הבית בגביע המהודר שקיבל בעלה מהרבי, ולפתע היא פונה אל בעלה ואומרת לו: "אתה יודע מה? הנה יש לנו גביע בבית, בוא נעשה קידוש" ... מוציאים יין, ועושים קידוש. לקראת השבת הבאה, פונה כבר הבעל לאשתו, ואומר לה: 'את יודעת מה, אם אנחנו כבר מקדשים על היין, אז אולי תדליקי את נרות השבת'...

משהדליקו הנרות, וקידשו על היין, התביישו כבר הבעל והאשה להפעיל את מכשיר הצפייה שהיה בסלון. במקום זה, סיפר האב לילדיו כמה מסיפורי צפת שהורגלו על לשונו מקדמת דנא.

מיותר כבר יהיה לציין שבשבת הבאה לא רק שהדליקו נרות, קידשו על היין ולא הפעילו את המכשיר, אלא גם הפסיקו לנסוע ברכב.

בבית המדרש נראתה תמיד דמותו של זקן מופלג מעל גיל תשעים שלמד כל הזמן תורה בהתמדה עצומה. יום אחד העזנו לגשת אליו. אחד הבחורים שאל אותו מהיכן רכש את התמדה

הגה"צ רבי יעקב גלינסקי זצוק"ל מספר על הדרך לרכישת ההתמדה לרגל יום היארצייט שחל הערב - כ"ב שבט

יום אחד שמעתי כיצד אחד מאנשי העיירה סנט בו באברך - החפץ חיים, ואמר לו בנימה של זלזול: "יונגרמנצ'יק - אברך, הרי אתה כבר מחבר של ספרים מפורסמים, ספר חפץ חיים חוברת, ומדוע הינך צריך לאכול "ימים" על שולחן אחרים? וכי אינך יכול להתפרנס בעצמך, אינך יכול לעבוד כמה שעות ביום ולהרוויח את לחמך בזכות ולא בחסד?!"

החפץ חיים הגביה את עיניו והשיב לו במתק לשון בחיוך: ר' יהודי, הלא זה פסוק מפורש "מי האיש החפץ חיים" אוהב 'ימים'..." אמר ושב לתלמודו.

רבותי, בחורים יקרים, תשמעו סיפור אחר על לימוד תורה בעיירות, סיפור ששמעתי כאשר אני הקטן למדתי תורה באחת מהעיירות הפזורות ברחבי פולניה, היה זה ממש בצעירותי עוד לפני שלמדתי בישיבת נובהרדוק בביאליסטוק לפני שנים רבות. אתם יודעים שאני לא צעיר, אבל לא אספר לכם את מספר ימי שנות חיי, ומה נפקא מינה לכם בכל זה...

מי מאיתכם לא יודע כי לפני דור אחד או שני דורות, איך שתרצו, בחורי ישיבות בעיירות פולין וליטא סעדו את סעודותיהם על שולחן בעלי הבתים שבעיירה. תושבי העיר היו לוקחים ל"ימים" את תלמידי הישיבה. הם לא אכלו שם שלוש פעמים ביום, אבל פעם אחת ביום בעל הבית ודאי היה נותן את "הטאג" (הארוחה היומית). רבי מאיר שפירא זצ"ל, מלבד כל מטרותיו בצורת בנין הישיבה בלובלין, היה לו עיקרון נוסף ושאיפה - למנוע מהתלמידים את הטלטול הזה מבית לבית, לפעמים בבזיון לעג וקלס. שלא יצטרכו לאכול "ימים" בעיירה לובלין. על ה"ימים" הללו יצאה פעם אימרה של החפץ חיים, מעין הלצה.

המשגיח של הישיבה בברנוביץ, הקדוש רבי ישראל לובטשאנסקי, סיפר לי כך. כי היתה לו זכות להתגורר בעיירת איישישוק, באותן שנים בהן שהה החפץ חיים בעיירה חודשים ארוכים ברציפות, בעוסקו בלימוד תורה בפרישות (עיירה זו היתה סמוכה לראדין). הוא שקד אז על תלמודו ביגיעה נוראה ואף טבל את קולמוסו בכתיבת חיבוריו. הוא חי כבחור ישיבה לכל דבר, וכמו בחורי הישיבה, אכל גם הוא "ימים" בין תושבים - בעלי בתים מבני המקום.

לליבו של ראש הישיבה ה"בית הלוי", שמפעם לפעם לחש באוזני על חשיבות לימוד תורה והתמדתה, אך דבריו נפלו על אוזניים ערלות. אט אט נהייתי מבטלני הישיבה.

אתם יודעים כי ימי הבחרות הם הימים הטובים ביותר לקנין התורה, שם היצר הרע עובד הכי קשה. ערב אחד ראה ראש הישיבה ה"בית הלוי" איך אני מפסיק מלימודי ופונה לדברים בטלים - מפריע לשני בחורים אחרים העוסקים בתורה. הוא פנה אלי ובקולו היתה נימת תחנונים, וכה היו דבריו:

"וועלווע וועלווע, האם אתה יודע כי חז"ל אמרו 'כל היושב ושונה שכינה שונה כנגדו, אפילו יחיד הלומד שכינה כנגדו, ואם הוא מפסיק ללמוד, כביכול הקב"ה מפסיק, בגללו. וועלווע וועלווע, ו"שניים הלומדים שכינה שרויה ביניהם" כך כתוב במסכת אבות, וועלווע, האם אתה מעונין לסלק את השכינה מוולאז'ין?! הגביה את קולו בכאב מנהמת ליבו. קול גדול.

זעקה פתאומית זו שהסתערה חוצה מעמקי לבו הטהור של מורי ורבי, נגעה בנקודה פנימית בתוכי. כל הלילה התהפכתי על משכבי. הזעקה נשפה בעורפי בחוזקה. עד שגמלה בליבי החלטה, זהו זה, אני אהיה משרה השכינה של וולאז'ין. מהיום אינני רוצה שהקב"ה לא ילמד בגללי, להיפך אני רוצה שהקב"ה ילמד איתי יחד, "שכינה שונה כנגדו", ומאז... ועד היום.. בתחילה היה קשה. מאד. אבל לאחר תקופה של עמל קיבלתי כזו מתיקות התורה! עד שאינני מסוגל לעזוב את הגמרא.

זה הסיפור ששמעתי לפני כשבעים שנה מהזקן. אינני מבקש ממכם בחורים בימי 'בין הזמנים' ללמוד בשקידה כמו אותו זקן, הלואי שכן, אבל אני לא תובע, אך באמצע ה'זמן' - תלמדו עם הקב"ה. הקב"ה יושב ושונה כנגדו!

(להגיד')

בבית המדרש שבעיירה זו בה למדתי, נראתה תמיד דמותו של זקן מופלג, מעל גיל תשעים שלמד כל הזמן תורה בהתמדה עצומה, הוא היה שקוע כל כך ודבוק בלימוד התורה עד שגם את סעודתו היה אוכל ליד הגמרא, הוא נרדם על הגמרא ומיד כשניעור המשיך ללמוד. כך כל שעות היממה. ביום שישי היו מגיעים כל נכדיו ללוותו לבית אחד מילדיו. במוצאי שבת היה שב לבית המדרש ולומד עד שבת הבאה. באותו בית מדרש לא היו ספרים רבים, לכן רוב הזמן למד מתוך גמרא גדולה וזכוכית מגדלת, בנעימות ולפעמים אפילו בניגון יפה בקול צרוד מזקנה. הבחורים קנאו בו. רכשנו קנאה להתמדתו הנדירה מתוך תשישות בימי הזיקנה. היינו אוהבים להביט עליו.

מטבע הדברים כנערים צעירים, הסתקרנו לדעת איך זכה למתיקות כזאת בלימוד גמרא רש"י ותוס'. יום אחד העזנו לגשת אליו. היה זה בשעה שהלך ממקומו לכיור המים ליד פתח בית המדרש - ליטול ידיו לפת שחרית. אחד הבחורים שאל אותו מהיכן רכש את התמדה וממתי - מאיזה גיל כבר יושב ולומד כך? הוא לא כעס עלינו חלילה. הוא נטל ידיו, בירך ופסע לשולחנו, בירך 'המוציא', אכל כזית, ואז הגביה את עיניו ואמר בחמימות (באידיש): "אני אספר לכם משהו, אולי גם לכם תהיה תועלת מהסיפור, תקראו לכל הבחורים ואספר". כמה בחורים כבר היינו שם בישיבה - עשרים בחורים, אולי עשרים וחמשה. קראנו לכולם. הוא קרב את עיניו לדף השולחן כיון שלא ראה טוב, ניקה את מעט הפירורים שהתפזרו על השולחן. שתק. הנערים הצטופפו סביבו, אני עמדתי מאחוריו. הוא החל בדיבורו: אני תלמיד ישיבת וולאז'ין בה למדתי בצעירותי. קיבלו אותי לישיבה באותם ימים טובים של פריחת הישיבה. הייתי בחור כשרוני, אבל לא היה לי חשק ללמוד. הייתי גם כן חביב

דקה מתוקה - שישים שניות מרתקות על הדף היומי

כיצד ניתן לראות מה נעשה בגן עדן?

נזיר דף כ

ואמר אמן

השיבו הגאון: "ומי מפריע בעדך? הלא חז"ל אמרו שהעונה אמן בכל כוחו פותחין לו שערי גן עדן (סנהדרין קי.). ענה אפוא 'אמן' בכוונה ראויה ותוכל גם אתה לראות". (גליון ליקוטים וסיפורים נפלאים)

פעם ישב הגאון בעל "ברוך טעם" מלייפניק זצ"ל בסעודת ברית מילה, ולפתע נתחייך. שאלוהו לסיבת השחוק, וענה סתומות שראה מה שראה בגן העדן העליון. העז אחד המסובין ואמר: "אף אני רוצה לראות מה נעשה בגן העדן".

מדוע אסור לשבת בסמוך למתפלל שמונה עשרה?

השונות הנלוות אליה - רשאי לשבת, שהרי מקבל עליו מלכות שמים, ועוסק בדברי קדושה במקום הקדוש. ויש אומרים שגם העוסק בדברי תורה רשאי לשבת, וטוב להחמיר, אך מאחורי המתפלל או בשעת הדחק ניתן להקל בכך. ולכל הדעות - אם אך מהרהר בדברי תורה ותפילה אינו רשאי לשבת.

[סעיף א"ס"ק ב, ה, ו ר"ז; ביאורים ומוספים דרשו, 7 ר"ב]

אסור לשבת בטווח של ארבע אמות (1.92-2.31 מטרים, לשיטות השונות) מהמתפלל שמונה עשרה, משום שנראה כביכול אינו רוצה לקבל עליו מלכות שמים כאותו אדם שמתפלל. ויש אומרים שטעם האיסור משום שטווח ארבע אמות מהמתפלל נחשב למקום קדוש בשעת התפילה, והיושב מראה כביכול אין בו קדושה. לפיכך - העוסק בחלק אחר מהתפילה או האמירות

האם מותר לעמוד לפני המתפלל שמונה עשרה?

טווח הראיה שלו, ואף כשהיושב עוסק בתפילה, משום שנראה כאילו המתפלל משתחוה אליו, או משום שמפריע לכוונתו. וטוב להחמיר כדעה זו. ויתכן שיש להחמיר אף שלא לעמוד בקו ישר לפניו - בתוך ארבע אמות - אלא אם כן העומד אף הוא מתפלל, אך מעבר לארבע אמות אין להחמיר בכך, ובפרט כשעוסק בתורה. [סעיף א, ס"ק א, ד, ח ר"ט, ושעה"צ ס"ק י ר"ב]

איסור הישיבה בטווח של ארבע אמות מהמתפלל האמור לעיל, הוא בין לפניו ובין מצדדיו. ולדעת הרמ"א ופוסקים נוספים, האיסור הוא אף מאחוריו. כמו כן, כולל איסור הישיבה אף עמידה תוך השענות על דבר מה, אך בשעת הדחק מותרת השענות במידה כזו שאם ינטל המְשַׁעֵן לא יפול הנשען. ויש אומרים כי בְּקוּ ישר לפני המתפלל תפילת שמונה עשרה אסור לשבת בכל

היושב ובא אדם ונעמד להתפלל לצדו - האם צריך לעמוד?

כשמתפללים שם בציבור, אבל מפני המתפלל ביחידות אינו חייב לעמוד. ובאופן שהיושב אינו חייב לעמוד, צריך המתפלל להמנע מתפילה בטווח של ארבע אמות ממנו; ואף באופן שהייב היושב לעמוד, אלא שאינו עומד, ראוי למתפלל שלא להתפלל בטווח של ארבע אמות ממנו.

[סעיף ג וס"ק יב-יג; ביאורים ומוספים דרשו, 18-16]

היושב בבית הכנסת ובא אדם ומתפלל שמונה עשרה לצדו, בטווח של פחות מארבע אמות ממנו - חובה עליו לעמוד, אך אם עוסק בתורה אינו צריך לעמוד. ואם יושב בביתו או במקום אחר שאין רשות לכל אדם להתפלל שם, ובא אדם ומתפלל לצדו - אינו חייב לעמוד, אך ראוי שיעמוד; ואחר שנעמד שוב אינו רשאי לשבת. ויש שכתב שאף בבית הכנסת אינו חייב לעמוד אלא

* מצוה מן המובחר להתפלל ולברך בלשון הקודש, והעושה כן יוצא ידי חובה אף כשאינו מבין את הלשון, למעט ברכות 'אבות' ו'מודים' שבתפילת שמונה עשרה, אשר כל אדם צריך לדעת את פירושו.
* אין להתפלל בקביעות בשפה זרה, אך באקראי, אם אינו מבין את לשון הקודש וְחָפֵץ להתפלל בכוונה עם הבנת פירוש המילים - רשאי להתפלל בשפה זרה.
* אין להתפלל ביחידות בארמית, ולכן אין לומר את תפילות 'יקום פורקן' וכיוצא בהן ביחידות, אולם מותר להתפלל בציבור בארמית אף כשהציבור עצמו עוסקים בתפילה אחרת.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

המברך ברכה במקום שיש רעש חזק - האם צריך להגביה את קולו?

לקרוא בקול כזה שלולי הרעש היה שומע את המילים. (ויש מי שכתב, שצריך לשמוע את עצמו בפועל, ולכן, לדעתו, כָּבֵד שמיעה צריך להגביה את קולו עד שישמע את המילים). ויש שהסתפק בדבר.

ובדיעבד, יוצא ידי חובה אף כשאינו משמיע קול כלל, אלא אומר את המילים בתנועת השפתיים בלבד.

[שו"ע סב, ג, משנ"ב ד, וביה"ל ד"ה ואם; בו"מ דרשו, 6-5; שו"ע קא, ב]

הקורא קריאת שמע, והמברך כל ברכה שהיא, צריך שישמע את המילים שמוציא מפיו. ובנוגע לקריאת שמע, נחלקו רבותינו אם חובת ההשמעה לאוזנו היא מדאורייתא או מדרבנן. וגם בתפילת שמונה עשרה, ואמירת 'ברוך שם', הנאמרות בלחש, צריך שישמע את המילים.

ובמקום שיש רעש חזק שאינו מאפשר לו לשמוע את עצמו אלא אם כן יקרא בקול רם - אינו צריך להגביה את קולו, אלא

לפתוח את היום בטוב...

הצטרף אלינו וקבל את המייל היומי של 'דרשו'
'הפותח בכל יום' לתיבת המייל שלך

להצטרפות נא שלחו מייל לכתובת

dirshu@dirshu.co.il